

АСОЦИАЦИЯ НА ИНДУСТРИАЛНИЯ
КАПИТАЛ В БЪЛГАРИЯ

БЪЛГАРСКА СТОПАНСКА КАМАРА -
СЪЮЗ НА БЪЛГАРСКИЯ БИЗНЕС

БЪЛГАРСКА ТЪРГОВСКО-
ПРОМИШЛЕНА ПАЛАТА

КОНФЕДЕРАЦИЯ НА РАБОТОДАТЕЛИТЕ И
ИНДУСТРИАЛЦИТЕ В БЪЛГАРИЯ

КОНФЕДЕРАЦИЯ НА НЕЗАВИСИМИТЕ
СИНДИКАТИ В БЪЛГАРИЯ

КОНФЕДЕРАЦИЯ НА
ТРУДА „ПОДКРЕПА“

ДЕКЛАРАЦИЯ

на национално представителните организации на работодателите и синдикатите в Република България

ЗА ЗАЩИТА НА БЪЛГАРСКАТА ИНДУСТРИЯ: ЗА ПРЕДВИДИМА И СПРАВЕДЛИВА КЛИМАТИЧНА ПОЛИТИКА В ЕВРОПА

Ние, национално представителните организации на работодателите и синдикатите в Република България, заявяваме своята сериозна загриженост относно нарастващите рискове за конкурентоспособността на европейската и българската индустрия, произтичащи от нарастващата регулаторна тежест, високите енергийни разходи и нестабилността на пазара на въглеродни емисии.

В условията на засилена глобална конкуренция и ускорена индустриална трансформация европейската индустрия се нуждае от политики, които създават предвидима регулаторна среда, насърчават инвестициите и защитават производствените вериги и работните места в Европейския съюз.

В тази връзка **подкрепяме съвместната инициатива** на министрите на индустрията на Австрия, Хърватия, Чехия, Франция, Германия, Италия, Люксембург, Полша, Португалия, Румъния, Словакия, Словения и Испания за предприемане на решителни действия за укрепване на конкурентоспособността на европейската индустрия и за осигуряване на по-балансиран и инвестиционно ориентиран регулаторен подход. Инициативата е **продължение на Берлинската декларация** на 03.11.2025 г. в рамките на инициативата „Friends of Industry“, подкрепена и приета **и с подписа на България**.

България трябва да е сред най-активните държави в такива инициативи – всяко европейско решение, което води до допълнително нарастване на производствените разходи в индустрията се отразява по-силно върху България спрямо средното за ЕС. **Делът на индустрията в българската икономика е над съпоставимия средноевропейски**. Българската индустрия е интегрирана в европейските вериги на доставка и е гръбнакът на външната търговия и заетостта на страната.¹ Затова всеки устойчив спад в промишлеността автоматично се превръща в социален риск и е директен удар по износа, платежния баланс и фискалната позиция на България. Поради това считаме за важно страната ни да участва активно и последователно при формирането на регулаторния и енергийния дневен ред на Европейския съюз и да отстоява мерки, които запазват конкурентоспособността на индустрията.

Споделяме ясно заявената позиция, че **декарбонизацията на индустрията не може и не трябва да бъде постигната чрез деиндустриализация**, закриване на производства и загуба на работни места в Европа. Европейските политики следва да гарантират реални условия за конкурентоспособност на европейските предприятия спрямо глобалните пазари.

Особено тревожни са тенденциите, свързани с функционирането на Европейската система за търговия с емисии (EU ETS), които са основна причина за значително по-високите енергийни цени в Европейския съюз, създават риск от прекомерна ценова волатилност, ограничена ликвидност на пазара и допълнителен натиск върху индустриалните предприятия. Високите цени на въглеродните емисии, в комбинация с непосилните цени на енергията поставят под въпрос оцеляването на цели сектори като енергетика, транспорт, производство на торове, цимент,

¹ По официални данни на НСИ индустрията формира 24,2% от brutната добавена стойност и 21,1% от БВП на България през 2024 г. Същевременно индустрията осигурява заетост на 777,7 хил. души, т.е. 26,6% от всички заети (IV трим. 2025)

стомана, алуминий, химикали и др. Предстоящото преразглеждане на системата следва да гарантира по-голяма предвидимост, стабилност, ефективни механизми за защита срещу изтичане на въглерод и енергийна и ресурсна независимост, както и да не води до изместване на производства извън ЕС, а до реална трансформация на базата на иновации и инвестиции.

В тази връзка **настояваме българското правителство да предприеме активни действия и ясно да заяви позицията на Република България в рамките на Европейския съюз**, като:

1. **Подкрепи официално инициативата на държавите-членки**, настояващи за укрепване на конкурентоспособността на европейската индустрия и намаляване на регулаторната тежест върху предприятията.
2. **Застане зад необходимостта от реформа на Европейската система за търговия с емисии (EU ETS)**, която да гарантира конкурентноспособна европейска индустрия, предвидимост на пазара, ограничаване на ценовата волатилност и ефективна защита срещу изтичане на въглерод.
3. **Защити интересите на българската индустрия и работещите в нея**, като настоява за политики, които съчетават климатичните цели с конкурентноспособна енергетика, икономическа устойчивост и развитие на индустриалната база.
4. **Подкрепи ускоряването на процедурите за индустриални инвестиции**, намаляване на административните бариери и създаване на благоприятна среда за развитие на индустриалните вериги на стойност в Европейския съюз.
5. **Включи социалните партньори в процеса на формиране на националната позиция** на България по ключовите европейски индустриални и климатични политики.

Подчертаваме, че липсата на активна и навременна позиция на България по тези въпроси създава реален риск от **загуба на индустриален потенциал, инвестиции и работни места**, както и от задълбочаване на икономическите различия между държавите членки на Европейския съюз.

Настояваме социалните партньори да бъдат включени като равноправен партньор в процеса на формиране на националната позиция и заявяваме своята готовност за активен и конструктивен диалог с правителството за изработване на решения, които защитават дългосрочните интереси на българската индустрия, икономика и заетост.

НАСТОЯЩАТА ДЕКЛАРАЦИЯ Е ПОДКРЕПЕНА ОТ:

Конфедерация на независимите синдикати в България (КНСБ)

Конфедерация на труда „Подкрепа“ (КТ „Подкрепа“)

Асоциация на индустриалния капитал в България (АИКБ)

Българска стопанска камара (БСК)

Българска търговско-промишлена палата (БТПП)

Конфедерация на работодателите и индустриалците в България (КРИБ)